

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

In Psalmum XCIV. Sermo XLVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50232)

in misericordiam, reddat perdita, captiua liberet: nosque sibi cum lætitia seruire iam donet, qui viuit & regnat in sæcula sæculorum, Amen.

In Psalmum XCIV. Sermo XLVI.

Sicut grauius æstuanti, & longo sitis ardore succenso, fons frigidus, satis lætus, & satis salubris occurrit: ita nobis positus in mœrore, & nimium tribulationum pōdere depressis, ad gaudia hodie Propheticae vocis extitit cantilena. *Venite, inquit, exultemus Domino.* Venite, quo? vel vnde? ex te homo in te: vbi non locorum mutatio, sed conuersio sensuum aduersa depellit, mœrores fugat, desperationes abiicit, excludit angustias, & intrat domicilium synceri pectoris lætitiæ diuinæ æternam præparat mansionem. *Exultemus Domino.* Et vbi est illud: Beati qui lugent, & vae vobis qui rideris. Planè beati qui lugent mundo, & vae qui rident mundo: sed beati qui exultant domino, qui nesciunt de rapinis, nesciunt de fraudibus, nesciunt lætari de lacrymis proximorum. *Exultemus domino.* Ille exultat domino, qui verbo, actu, opere non sibi, sed suo exultat auctori. *Exultemus domino.* Ille exultat domino cui sola & tota lætitia semper est Deus. *Iubilemus, inquit, Deo saluari nostro.* Non est ouium vox ista, pastoris est: qui dulci iubilo, & varia modulatione, aut gregem producit ad pascua, aut sub nemore vmbroso fessum pecus retinet ad quietem, aut alta colliū salubrioris graminis hortatur cupiditē te cōscendere, aut ad deuexa vallium sensim tota necessitate descendere. Sed beatæ sunt oues illæ, quæ sui vocem admittūt pastoris, attrahunt nutriunt, congregāt, & verè pastori suo iubilāt: quæ germina sui gregis domino multiplicare moliantur.

*Matth. 5.
Luc. 6.*

liuntur. *Præueniamus faciem eius in confessione.* Et quis præuenit peccatorum cognitorem? scrutatorem cordium? cogitationum conscium? futurorum præscium? præsentem semper, & ubique? sed præueniendus est non sensuum vicinitate, sed ingenij sagacitate: non velocitate pedum, sed prouido confessionis obsequio: si quidem non dixit, *præueniamus eum tantum*, sed *præueniamus faciem eius in confessione.* Hoc est, cum, spes misericordiæ est, cum tempus est veniæ, cum poenitentiae locus est confiteamur patri, ne iudicem sentiamus: prodamus quæ fecimus pietati, ne seueritati cogamur exoluere quæ tacemus: dicamus indulgentiæ tempore delicta nostra, ne si tacemus, ad excipiendam sententiam defleamus. Et quid plura fratres? non iudicem, sed iudicium nos hortatur Propheta clementissimus præuenire. *Et in Psalmis, inquit, iubilemus ei.* Ne indicta pectori nostro irrationabilis iubilatio crederetur. *In Psalmis iubilemus.* Vt mysticis distinguerentur, in psalmis diuinum resonet sacramentum: & quod ad prouectum salutis animos promoueat audiētium. *Quoniam Deus, inquit, magnus Dominus.* Hic dominici corporis aperit sacramētū: quia Deus etiā in nostro corpore magnus Dominus. *Et rex magnus super omnes Deos.* Iuxta illud: Quis similis erit Deo inter filios Dei? quia omnes supernæ virtutes cū regāt cæteros, ipsæ tamen regūtur à Christo. *Quia in manu eius sunt omnes fines terre.* Quia quæ in manu Dei sunt, sine Deo nequeūt obtineri: si dilatare fines, si prorogare terminos, si desideramus amissa reuocare. Deū ergo fidei viribus deprecemur: per cuius offensam nobis ista depereūt: & ipsius propitiatione redeunt ampliata, qui dat sicut vult, & tollit, cū vult: si reddere non potest, omnipotens non habetur: multa facit ad suæ maiestatis iudicium,

Psalm. 88.

indiciū, ad nostræ emendationis & correctionis exemplum. Vacant aliena præsidia, si nostri regis non subuenerint adiutoria. *Quoniam ipse est mare, & ipse fecit illud.* Ne putetis quælitum, inuentum, & non à Deo conditum. *Ipsius est mare, & ipse fecit illud, & aridam manus eius formauerunt.* Vbi sunt qui Deum de materia, & maxime de aqua mundum figurasse confingunt? Deus noster in cælo, & in terra, non ut inuentor, sed ut conditor materiæ, ex nihilo cuncta perfecit. *Venite, inquit, adoremus.* Quæ sequuntur, fratres, ignorantibus veluti immemorem Prophetam exultationis suæ fuisse demonstrant, dum provocatos ad gaudia, mox euocat ad ploratus. *Venite, inquit, adoremus & procidamus ante eum, & ploremus coram domino qui fecit nos.* Dixerat. Venite exultemus: verum hic Propheta secum fletus suorum nos desiderat fundere gaudiorum, quia seu per lachrymæ sicut dolore magno, ita producuntur & gaudio; quæ utique interni pectoris exponunt, & testantur affectum. Qui ergo lapidibus prosternebantur, & lignis, vero tandem Deo cognito, vult nos adorare, procidere & repensare lachrymis, atque continuo deuotionis obsequio, quod diu, & longo tempore negleximus. Plorat ergo, dum de præteritis pœnitet, gaudet de præsentibus, aestuat & metuit de futuris. Perfectæ autem lætitiæ fletus fuisse ex sequentibus sic demonstrat. *Venite, adoremus & procidamus ante eum, & ploremus coram Domino qui fecit nos.* Et quasi interrogaretur, quare reddit causas aperitiones. *Quia ipse est Deus noster, & nos populus pascuæ eius, & oues manus eius.* Ex hoc utique quantum deuotus est ille qui gaudet, tantum certe qui contristatur ingratus. Sed iam quæ admonet, audiamus intentius. *Hodie si vocem eius audieritis, nolite obdurare corda vestra, sicut in irritatione secundum*

secundum diem tentationis in deserto, ubi tentauerunt me patres vestri: probauerunt, & viderunt opera mea. Quadraginta annis proximus fui generationi illi, & dixi: semper hi errant corde: Ipsi vero non cognouerunt vias meas: quibus iuravi in ira mea, si introibunt in requiem meam. Cum dicit, hodie, te conuenit, ad te loquitur, quicumque homo es auditor, ne audita voce eius, contemptus reatum, contumaciæ crimen incurras: quem non præcepta, quem non correxit exemplum. Nam ob hoc Iudaicam duritiam longo sermone narrauit, vt te Christiane faceret cautiorem, cui non quadraginta annis tantum conuersatur, & cohabitatur Deus, sed toto vitæ tempore paret, & militat ad salutem.

*De parabolis inuenta margarita, & sagena missa in mare,
Sermo XLVII.*

Christus Deus noster, quod cœlum, terram, mare, & in eis magnas, multas, varias condiderit creaturas, miranda potentiæ suæ documenta monstrauit: quod verò humana suscipit, agit hominem, intrat tempora, transit ætates, docet verbo, virtute curat, similitudines loquitur, proponit exempla, affectus nostri in se pondus aperit: inesse sibi dilectionis humanæ pandit ineffabilem charitatem. Hinc est, quòd cœlestia terrenis commendat exemplis: de præsensibilibus sapere dat futura: inuisibilia visibilibus insinulat argumentis, probant hoc similitudines, quas nobis hodie Euangelicus clamat auditus. *Simile est* **Matt. 13.** *regnum cœlorum homini negotiatori querenti bonas margaritas: inuenta autem vna preciosa margarita, abiit, & vendidit omnia quæ habuit, & emit eam. Neminem qui hoc audit, nomen negotiatoris offendat: hic negotiatorem loquitur qui dat misericordiam, non qui dat fœnoris semper vsuram: prouidentem ornamenta*

L

namenta